

EDUCONS
UNIVERZITET

FAKULTET POSLOVNE EKONOMIJE

UNIVERZITET EDUCONS
BROJ: u.o. 841/16
20.05.2016. god.
SREMSKA KAMENICA

IZVEŠTAJ O OCENI DOKTORSKE DISERTACIJE

IZVEŠTAJ O OCENI DOKTORSKE DISERTACIJE

I PODACI O KOMISIJI

Odlukom Nastavno naučnog veća Fakulteta poslovne ekonomije od 16.05.2016. godine zavedenog pod brojem NE. 86/16, imenovana je Komisija za ocenu doktorske disertacije **Srdana Miloševića** za izradu doktorske disertacije „**Uticaj socio-ekonomskih elemenata na vrednovanje turizma kao faktora meke moći**“ u sastavu:

1. Prof. dr Dragica Tomka, Fakultet za sport i turizam, Edukons Univerzitet, Sremska Kamenica, predsednik Komisije
2. Prof. dr Srđan Redžepagić, Fakultet poslovne ekonomije, Edukons Univerzitet, Sremska Kamenica, mentor i
3. Prof. dr Pero Petrović, naučni savetnik Instituta za međunarodnu politiku i privredu, Beograd, član Komisije.

II OSNOVNI PODACI O KANDIDATU I DISERTACIJI

Srdan Milošević je rođen 25.04.1983. godine u Baru, Crna Gora.

Akademsko obrazovanje

Diplomirao je 2008. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu, Departman za geografiju, turizam i hotelijerstvo, Univerziteta u Novom Sadu. Iste godine upisuje master studije. Zvanje diplomirani menadžer u turizmu – master stiće na Prirodno-matematičkom fakultetu, Departman za geografiju, turizam i hotelijerstvo, Univerziteta u Novom Sadu 2010. godine. Doktorske studije upisuje 2012/2013. godine na Fakultetu poslovne ekonomije, Edukons Univerzitet. Položio je sve ispite predviđene planom i programom sa prosečnom ocenom 9,86.

Izvod iz radne biografije

Na Fakultetu za sport i turizam, Univerziteta Edukons zaposlen kao asistent u nastavi. Oblasti njegovog interesovanja su turizam i javna diplomatija, „meka moć“ (*soft power*), kao i zadovoljstvo i iskustvo gostiju na turističkoj destinaciji. Učestvovao na nekoliko projekata finansiranih od strane Republičkih i Pokrajinskih ministarstava i sekretarijata. Za vreme studiranja bio stipendista opštine Bar. Autor je i koautor više radova iz oblasti turizma, učestvuje na međunarodnim i nacionalnim naučnim konferencijama. Organizator i moderator nekoliko panel diskusija i tribina iz oblasti poslovanja u turizmu.

Objavljeni radovi u naučnim časopisima

Do sada je objavio preko 30 naučnih radova, što u naučnim časovima, što u

zbornicima sa međunarodnih konferencija.

- **Milošević, S.**, Marković, D., Škrbić, I., Milisavljević, S. (2010), Uloga motivacije zaposlenih u funkciji upravljanja kvalitetom usluga hotela, *Total Quality Management and Excellence, Novi Sad, str. 39 – 44.*
- Škrbić, I., Milisavljević, S., **Milošević, S.** (2010), Turistička industrija i kvalitet, *Total Quality Management and Excellence, Novi Sad, str. 59 – 62.*
- **Milošević, S.**, Škrbić I. (2012), *Turizam zasnovan na lokalnom razvoju*, Poglavlje u monografiji: Turizam i lokalni razvoj, str. 101-115, Fakultet za sport i turizam, Novi Sad. ISBN 978-86-85871-15-3.
- **Milošević S.** (2011), Tendencije u urbanom turizmu, *Tims. Acta – Journal of sport sciences, tourism and wellness, Vol 5 No 2, Novi Sad, str. 61 – 69.*
- **Milošević S.** (2012), Značaj zadovoljstva i doživljenog iskustva gostiju za poslovanje hotelskih organizacija, *Tims. Acta – Journal of sport sciences, tourism and wellness, Vol 6 No 1, Novi Sad, str. 1 – 9.*
- Jegdić V., **Milošević S.**, Škrbić I. (2012), Fair Trade u turizmu, *Turističko poslovanje, Broj 10, Beograd, str. 63 – 79.*
- Škrbić I., **Milošević S.** (2012), Atraktivnost kompleksne turističke ponude fruškogorskih manastira i sela iz ugla potencijalnih turista, *Tims. Acta – Journal of sport sciences, tourism and wellness, Vol 6 No 2, Novi Sad, str. 73 – 80.*
- Jegdić, V., Škrbić, I., **Milošević, S.** (2013), Specifičnosti planiranja održivog turizma, *Tims. Acta – Journal of sport sciences, tourism and wellness, Vol 7. No. 2, Novi Sad, str.153-162.*
- **Milošević, S.**, Tomka, D., Škrbić, I. (2013), Impact of Hospitality of a City on a Tourist Experience of the Visitors: Case Study – Novi Sad, Serbia, *ATLAS annual conference: Environments of Exchange: Leisure and Tourism November 6 - 8, 2013, Malta, Book of abstract and extended abstract, str. 126-130. ISBN: 978-90-75775-67-9.*
- **Milošević, S.**, Jegdić, V., Škrbić, I. (2014), Multicultural history of the city of Bar (Montenegro) as a basis of development of cultural tourism – attitudes of tourism workers, *American Journal of Tourism Management 3(1B), 20-25.*
- **Milošević, S.** (2014), Činioci razvoja kulturnog turizma studija slučaja Bar, Crna Gora, *Poslovna ekonomija*8(1), 259-280.
- Škrbić, I., Tomka, D., **Milošević, S.** (2014), Princip pro-poor turizma – analiza pozitivnih i negativnih aspekata. *Tims. Acta – Journal of sport sciences, tourism and wellness, 8(2), 177-185.*
- Škrbić, I., Jegdić, V., **Milošević, S.**, & Tomka, D. (2015). Development of Sremski Karlovci Wine Tourism and Integration in the Regional Tourism offer.

Ekonomika poljoprivrede, 62(1), 229-244.

- Muhi, B., **Milošević, S.** (2015). Concept of Branding in Tourism in example of Mountain Rudnik. In Andrejević, A. (Ed.). (2015). *Savings or Consumption-Recession or Recovery* (pp.341-355). Sremska Kamenica: Educons University.
- **Milošević, S.**, Jegdić, V., & Škrbić, I. (2015). Understanding the importance of Tourism in the Soft Power field. In Gorenjak, M., Rangus, M. (Eds.). (2015). *Sustainability recap: heritage and resources in tourism* (pp. 27-29). Brežice: University of Maribor – Faculty of tourism.
- Babić, P., **Milošević, S.** (2015). Razvojne tendencije turističkih agencija uzrokovane kvalitativnim promenama na strani tražnje. *Poslovna ekonomija* 9(2), 365-384.
- Jegdić, V., Tomka, D., Knežević, M., Koščak, M., **Milošević, S.**, Škrbić, I., Keča, K. (2016). Improving Tourist Offer Through Inter-Destination Cooperation in a Tourist Region. *International Journal of Regional Development*, 3(1), 31-49.
- Cvetičanin, P., Mišković, I., **Milošević, S.**, & Škrbić, I. (2016). Kulturne manifestacije kao turistički proizvod Vojvodine. *Tims. Acta – Journal of sport sciences, tourism and wellness*, 10(1), 27-39.
- Cvetičanin, P., **Milošević, S.**, & Mišković, I. (2014). Differentiation of events with the aim of development of cultural tourism in Vojvodina. In Tomka, D. (Ed.). (2014). *Tourism and Development* (pp.60-61). Novi Sad: Faculty of Sport and Tourism.
- Jegdić, V., Tomka, D., Knežević, M., Koščak, M., **Milošević, S.**, Škrbić, I., Keča, K. (2016). Improving Tourist Offer Through Inter-Destination Cooperation in a Tourist Region. *International Journal of Regional Development*, 3(1), 31-49.
- **Milošević, S.**, Penezić, N., Mišković, I., Škrbić, I., Katić, I. (2016). *The Significance of Tourists' Satisfaction at the Destinations*. Biennial International Congress, Faculty of Tourism and Hospitality Management – University of Rijeka. Opatija 28.-29.04.2016.

Tehnički podaci o disertaciji

Doktorska disertacija „**Uticaj socio-ekonomskih elemenata na vrednovanje turizma kao faktora meke moći**“ izložena je na 250 strana kucanog teksta, na srpskom jeziku. Doktorska disertacija sačinjena je u skladu sa Pravilnicima koji definišu izradu disertacije na Fakultetu poslovne ekonomije. Disertaciju čine šest poglavlja, koja zajedno sa uvodnim i zaključnim razmatranjima čine jednu celinu. Navedena literatura sadrži 269 referenci od kojih je najveći deo na stranom jeziku. Disertacija sadrži 91 tabelu, 12 slika, 7 grafikona, 10 ilustracija i 4 šeme.

III PREDMET I CILJ DOKTORSKE DISERTACIJE

Predmet istraživanja u doktorskoj disertaciji predstavljaju socio-ekonomski faktori turizma koji mogu pojačati uticaj na projekciju „meke moći“ Republike Crne Gore u međunarodnim odnosima. Takođe, predmet istraživanja čine i stavovi domicilnog stanovništva pomenute Republike o percepciji važnosti turizma za ukupni društveni i ekonomski razvoj.

Cilj istraživanja u ovoj doktorskoj disertaciji je da se utvrde socio-ekonomski elementi koji utiču na vrednovanje turizma kao jednog od ključnih faktora „meke moći“. Ostvarivanje cilja istraživanja realizovano je kroz tri definisana zadatka koja ova disertacija ima. *Prvi zadatak* bio je da se pregledom ponuđene literature ukaže na značaj istraživanja u oblasti turizma i „meke moći“ i da se metodom funkcionalne analize i sinteze istraži njihova povezanost. *Drugi zadatak* odnosio se na identifikaciju socioloških elemenata koji utiču na vrednovanje turizma kao važnog faktora „meke moći“. Utvrđivanje socioloških elemenata vršilo se primenom testiranih studija koje su dokazane u praksi ovakvog tipa istraživanja. *Treći zadatak* rada odnosio se na vršenje procene koliko pojedini objektivni pokazatelji razvojnog nivoa turizma (kao hipotetski faktori) utiču na identifikovane socio-vrednosne elemente, definisane u drugom zadatku rada.

IV OSNOVNE HIPOTEZE

Na osnovu definisanog cilja istraživanja i pregleda literature definisana je polazna pretpostavka doktorske disertacije, koja glasi: *Turizam je jedan od ključnih faktora „meke moći“ u nastojanju država da steknu privlačnost koja može uticati na druge u pravcu poželjnog ishoda.*

Iz ovako definisane pretpostavke proizilazi opšta hipoteza: *Turizam predstavlja važan faktor u projekciji „meke moći“, kao specifičnom pokazatelju opšte društvene uticajnosti neke zajednice. Turizmu je dodeljena uloga reprezenta zemlje jer doprinosi njenom uspehu u različitim oblicima međunarodne konkurencije. Na takvu ulogu turizma utiču stavovi stanovništva o snazi i potencijalu koju on nosi za njihovu opštinu i za njihovu državu, a koja se reflektuje na internacionalnom nivou.*

Opšta hipoteza će biti proverena kroz niz posebnih i pojedinačnih hipoteza.

H1: Stavovi lokalnog stanovništva o društvenom uticaju turizma u Crnoj Gori se statistički značajno ne razlikuju u odnosu na njihove socio-demografske karakteristike.

H2: Stavovi lokalnog stanovništva o društvenom uticaju turizma u Crnoj Gori se statistički značajno razlikuju u odnosu na njihovu radnu angažovanost u sektoru turizma i uključenost u donošenju odluka o razvoju turizma.

H3: Stanovništvo u Crnoj Gori, bez obzira na stepen razvoja turizma u njihovim opštinama, ima ujednačene stavove o društvenom uticaju turizma.

H4: Stanovništvo u Crnoj Gori, bez obzira na regiju u kojoj žive, ima ujednačene stavove o društvenom uticaju turizma.

H5: Objektivni pokazatelji razvijenosti turizma u Crnoj Gori utiču na procenjeni nivo njegovog društvenog uticaja.

V METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

Istraživanje je realizovano u formi empirijske studije transverzalnog karaktera. Tokom 2015. godine anketiran je 521 ispitanik, različite starosne i obrazovne strukture, uzet iz 20 opština Republike Crne Gore.

Iz kauzalnog odnosa između jedne kompleksne zavisne varijable sa jedne, te nekoliko prediktorskih varijabli sa druge strane, proističe osnovni cilj istraživanja. Ovako definisan cilj predstavlja pokušaj da se izvrši procena koliko neki objektivni pokazatelji razvojnog nivoa turizma (kao hipotetski faktori) utiču na njegovu socijalno-vrednosnu poziciju (koja u ovom metodološkom konceptu ima status zavisne varijable).

Podaci koji se odnose na zavisnu varijablu (društveni uticaj turizma) prikupljeni su tehnikama anketiranja i skaliranja, pri čemu su bili primenjeni instrumenti korišćeni u prethodnim sličnim istraživanjima, sa izvesnim adaptacijama u odnosu na potrebe ove studije. Pomenuti instrumenti predstavljaju testirane studije i prikupljeni su delimično iz *Kuvan & Akan, 2005; Vargas-Sanchez, Porras-Bueno, & Plaza-Mejia, 2011; García, Vázquez, & Macías, 2015; Teye, Sonmez, & Sirakaya, 2002; Andereck & Vogt, 2000; Koa & William, 2002; Lankford & Howard, 1994; McCool & Martin, 1994; Boley & McGehee, 2014; Kim, Uysal, & Joseph, 2013*. Informacije o pojedinim objektivnim pokazateljima uspeha u turističkom poslovanju prikupljene su na osnovu zvaničnih podataka dostupnih javnosti. Prikupljeni podaci obrađeni su deskriptivnim i kauzalnim statističkim procedurama, uz primenu aplikacionog programa SPSS. Za svaku varijablu prikazanu minimalno u formi ordinalne skale, osim distribucije frekvencija, određeni su reprezentativni centralni i disperzioni parametri. Na stavke (*items*) instrumenta, namenjenog prikupljanju podataka o kompleksnoj zavisnoj varijabli, primenjena je faktorska analiza s ciljem da se utvdi latentna struktura elemenata kojima se sagledava društvena uticajnost turizma. Zbog merne prirode primenjenih skala, kao adekvatan je izabran model glavnih komponenti sa Varimax rotacijom i Kajzerovom normalizacijom. Za svaki ekstrahovani faktor definisan je poseban regresioni model kojim se definiše kakav uticaj na njega imaju hipotetski prediktori. Za analizu prirode i jačine uticaja nezavisnih varijabli (hipotetskih prediktora) na zavisnu varijablu korišćen je *Stepwise* model multiple regresione analize koji omogućava postepenu eliminaciju nezavisnih varijabli koje u sistemu prediktora ne ostvaruju signifikantan uticaj na zavisnu varijablu. Na taj način

omogućeno je dobijanje stabilnih parsimoničnih modela za predviđanje društvene uticajnosti turizma na osnovu objektivnih indikatora uspešnosti turizma.

Prikupljeni podaci obrađeni su deskriptivnim i komparativnim statističkim postupcima, kao i procedurama za definisanje latentne strukture 30 ajtema primenjenih u sklopu numeričkog istraživačkog instrumenta. Podaci su obrađeni pomoću Portable IBM SPSS v.19 *application*. Sva zaključivanja realizovana su sa nivoom značajnosti od 0,05 (*Sig.* ≤ ,05).

Izbor komparativnih procedura zavasio je od specifičnosti statističkog odnosa između varijabli koji je trebalo kvantifikovati. Primenjeni su sledeći postupci:

- ✓ Prilikom testiranja značajnosti razlika između varijabli čiji podaci su prikazani kao empirijske frekvencije, korišćen je Hi kvadrat test (*Chi-Square Test*);
- ✓ Za testiranje značajnosti razlika između dve aritmetičke sredine korišćen je T-test (na primer prilikom upoređivanja prosečnih skalarnih vrednosti u grupama ispitanika različitog pola);
- ✓ Za testiranje značajnosti razlika između tri i više aritmetičkih sredina korišćen je faktorski model analize varijanse (*One Way ANOVA*).

VI STRUKTURA I KRATAK OPIS SADRŽAJA PO POGLAVLJIMA

Kandidat je pisani materijal sistematizovao u devet logičnih i veoma preglednih delova, od kojih prvi i poslednja dva (Uvodna razmatranja, Zaključna razmatranja i Literatura) nisu numerisani, dok je šest centralnih delova numerisano u skladu sa uputstvima Univerziteta za izradu doktorske disertacije. Tih šest centralnih delova su naslovljeni i numerisani na sledeći način: 1. *Pregled savremenih teorijsko-metodoloških pristupa turizmu*, 2. *Turizam u Crnoj Gori*, 3. *Položaj turizma u međunarodnim odnosima*, 4. *Metod rada*, 5. *Rezultati istraživanja*, i 6. *Diskusija*. Ovim elementima prethodi naslovna strana koja je izrađena u skladu sa uputstvima Univerziteta, kao i sadržaj u kojem je dat popis svih naslova i podnaslova sa ispravnom paginacijom.

Kandidat je u *Uvodu* definisao osnovni problem istraživanja ukazavši na ulogu turizma u međunarodnim odnosima, kao i mesto lokalnog stanovništva u procesu javne diplomatije kao segmenta „meke moći“. Takođe, u *Uvodu* je naveden predmet i cilj istraživanja koje je sprovedeno na teritoriji Republike Crne Gore. Iz problema rada, kandidat je izveo jednu opštu, 5 posebnih i 8 pojedinačnih hipoteza koje je vrlo precizno definisao.

Prvi deo, *Pregled savremenih teorijsko-metodoloških pristupa turizmu*, podeljen je u sedam odeljka. U prvom su definisani osnovni pojmovi korišćeni tokom rada (pojam i definisanje turizma). U drugom odeljku izvršena je dekompozicija turizma kao sistema. Treći odeljak tretira ponašanje i tokove savremenih turista. Od četvrtog do sedmog odeljka analizira se uticaj globalizacije na turističke tokove i to kroz sledeće teme:

uticaj globalizacije na turizam; pregled globalnih turističkih trendova; uticaj globalnih procesa na menadžment turističkih destinacija; kao i svetska turistička statistika i vodeće zemlje. Ovaj pregled interpretiran je na osnovu dosadašnjih istraživanja na pomenute teme, uzimajući u obzir literaturu starijeg i novijeg datuma i analizirajući evoluciju razvoja turizma.

U drugom delu disertacije, koji je podeljen u dva odeljka, kandidat je koncizno obradio karakteristike Crne Gore kao turističke destinacije i uticaj turizma u Republici Crnoj Gori. U drugom odeljku, kandidat se bavio uticajem turizma na privredni razvoj, zatim, turističkim prometom i analizom smeštajnih kapaciteta, potom je kandidat obrazlagao mesto turizma u održivom razvoju i poglavlje je zaključio analizom strateških dokumenata za razvoj turizma u spomenutoj Republici.

Treći deo disertacije sadrži pregled literature novijeg datuma o značaju turizma u međunarodnim odnosima. Ovaj deo imao je za cilj da se pregledom ponuđene literature ukaže na značaj istraživanja u oblasti turizma i „meke moći“ i da se metodom funkcionalne analize i sinteze istraži njihova povezanost. Ovaj deo sadrži pet odeljaka, gde se u prva dva definiše koncept i primena „meke moći“, u trećem odeljku navodi se značaj „meke moći“ u globalnom okruženju, a poslednja dva odeljka tretiraju povezanost i projekciju „meke moći“ kroz turizam.

U četvrtom delu dat je detaljan opis primenjene metodologije. Najpre je objašnjen dizajn studije, a zatim su precizno opisani uzorak ispitanika, uzorak varijabli i istraživački alati (tehnikе i instrumenti) korišćeni za prikupljanje podataka. Na kraju je dat osvrt na postupak statističke analize i dato objašnjenje izabranih procedura.

Peti deo predstavlja centralni i najobimniji segment doktorske disertacije. U njemu su interpretirani podaci dobijeni tokom istraživanja. Radi bolje preglednosti, rezultati istraživanja su sistematizovani u pet homogenih celina. U prvoj, sadržani su rezultati faktorske analize kojom je utvrđena latentna struktura koja se odnosi na prostor turizma, sagledan kroz stavove ispitanika prema tvrdnjama iz upitnika. U drugoj su analizirani skalarni proseci izračunati za ekstrahovane faktore u odnosu na devet socio-demografskih obeležja uzorka datih u početnom delu upitnika. U trećoj su analizirani objektivni pokazatelji poslovanja pojedinih opština u oblasti turizma, sistematizovani na osnovu dostupnih zvaničnih podataka. Četvrta celina predstavlja pokušaj kvantifikovanja odnosa između ekstrahovanih faktora (kao složenih indikatora subjektivno doživljenog značaja turizma) sa jedne, i objektivnih indikatora razvoja turizma sa druge strane. Poslednja, peta celina prikazuje rezultate deskriptivne analize (distribucije frekvencija, centralni i disperzioni parametar) odgovora na 30 tvrdnji iz drugog dela upitnika.

U šestom delu kandidat je kroz diskusiju pokušao da objasni zakonitosti na koje su ukazali rezultati statističke analize. Tokom diskusije kandidat je posebnu pažnju obratio na upoređivanje svojih sa rezultatima prethodnih istraživanja i da ukaže na njihovu primenljivost. Takođe, u ovom delu kandidat je obrazlagao postavljene

hipoteze tako što ih je prihvatao, delimično prihvatao ili odbacivao.

U sedmom delu, *Zaključak*, dat je koncizan osvrt na sprovedeni istraživački postupak i izdvojeni su najvažniji rezultati do kojih se došlo u ovoj disertaciji. Realizacijom postavljenih ciljeva i zadataka istraživanja, kandidat je zaključio da se opšta hipoteza disertacije usvaja, dok je polazna pretpostavka disertacije opravdana. Kandidat ovo poglavlje završava odeljkom *Ograničenja i predlozi za buduća istraživanja*, gde navodi probleme prilikom realizovanja istraživanja i predlaže ideje za buduća istraživanja koja budu rađena sa sličnom tematikom.

Na kraju disertacije dat je popis citiranih bibliografskih izvora među kojima dominiraju izvorni naučni članci objavljeni u referentnim časopisima novijeg datuma. Sve bibliografske jedinice su pravilno referencirane uz korišćenje Harvard standarda.

VII OSTVARENI REZULTATI I NAUČNI DOPRINOS

Očekivani rezultati istraživanja u ovoj doktorskoj disertaciji podrazumevaju identifikaciju najuticajnijih prediktorskih faktora koji utiču na zavisnu varijablu koja je prethodno definisana. Identifikacijom najuticajnijih prediktorskih faktora u svakom trenutku će se znati koji su to objektivni faktori, iz realnog okruženja, koje treba poboljšavati kako bi turizam imao značajniji uticaj na projekciju „meke moći“ Republike Crne Gore. Navedeno je da turizam do sada nije prepoznat kao poseban faktor koji utiče na percepciju „meke moći“ od strane drugih. Dobijeni rezultati, prilikom ovog istraživanja, nesumljivo ukazuju na činjenicu da je turizam jedan od ključnih faktora „meke moći“ u nastojanju država da steknu privlačnost koja može uticati na druge u pravcu poželjnog ishoda. U ovom kontekstu, turizam je važan resurs moći jer on danas predstavlja obrazac društvenih ponašanja kroz grupe ili pojedince koji putuju i na taj način predstavljaju kulturu države iz koje dolaze, nacionalne vrednosti i znanja, a odvija se na različitim društvenim nivoima.

Na kraju, očekuje se da će rezultati ove doktorske disertacije otvoriti mogućnosti za nova istraživanja u oblasti turizma ali i da će doprineti da razvoj turizma, sa svim svojim pozitivnim društvenim i ekonomskim efektima, bude percipiran kao sposobnost jedne države, u ovom slučaju Republike Crne Gore, da uobliči i preoblikuje svoje preferencije u cilju ubeđivanja i podsticanja privlačnosti koje će poslužiti za postizanje zacrtanih namera u međunarodnim odnosima.

VIII ZAKLJUČAK KOMISIJE

U skladu sa Pravilnikom o doktorskim studijama Univerziteta Edukons, a na osnovu pažljivog pregleda disertacije koju je kandidat dostavio, komisija zaključuje sledeće:

- Doktorska disertacije je urađena u skladu sa odobrenim projektom;
- Tekst doktorske disertacije pre stavljanja na uvid javnosti prošao je detekciju

plagijarizma (prisvajanje ideja, metoda ili pisanih reči drugih, bez ukazivanja na autora, s namerom da budu prikazani kao originalno delo), odnosno da mentor ima potvrdu da rad nema više od 20% preuzetog teksta;

- Prilikom realizacije projekta obezbeđen je naučni pristup istraživačkom problemu, a realizovani ishodi imaju status naučnog rada;
- Korišćeni su relevantni bibliografski izvori, a prilikom njihovog tumačenja i komparativne analize ispoljena je kritičnost i metodološka zrelost u zaključivanju;
- Predmet, cilj i primenjeni istraživački alati dobro su obrazloženi i imaju utemeljenje u savremenoj metodologiji i aktuelnim referencama novijeg datuma, što obezbeđuje unapređenje naučnog stvaralaštva i primenu dobijenih rezultata u praksi;
- Izradom doktorske disertacije realizovana je originalna istraživačka ideja, prikupljeni su autentični podaci i dobijeni interpretabilni rezultati koji značajno doprinose teoriji i praksi nauke o turizmu i međunarodnim ekonomskim odnosima.

Na osnovu svih prethodno iznetih činjenica, komisija predlaže Nastavno naučnom veću Fakulteta poslovne ekonomije i Senatu Univerziteta Edukons u Sremskoj Kamenici da prihvati doktorsku disertaciju kandidata **MSc Srđana Miloševića** pod naslovom „**Uticao socio-ekonomskih elemenata na vrednovanje turizma kao faktora meke moći**“ kao valjan akademski materijal i da nakon okončanja predviđene procedure odredi datum odbrane rada.

POTPISI ČLANOVA KOMISIJE

1.

Prof. dr Dragica Tomka

Fakultet za sport i turizam, Univerzitet Edukons, Sremska Kamenica, predsednik komisije

2.

Prof. dr Srđan Redžepagić

Fakultet poslovne ekonomije, Edukons Univerzitet, Sremska Kamenica, mentor

3.

Prof. dr Pero Petrović

Naučni savetnik Instituta za međunarodnu politiku i privredu, Beograd, član Komisije